

Nr 41.

Av herr **Berglund m. fl.**, om *fyllnadsanslag för år 1919 åt riksförbunden för biblioteksverksamhet.*

Av årets statsverksproposition framgår att fyra riksförbund för biblioteksverksamhet ha för år 1919 ansökt om statsbidrag för tillsammans c:a 56,000 kronor. Men då i bestämmelserna om dylikt statsbidrag stadgas, att sammanlagda beloppet ej för överstiga 45,000 kronor, medför detta, att de olika riksförbunden ej kunna erhålla de av dem begärda beloppen i sin helhet, även om de skulle vara berättigade därtill.

Skolöverstyrelsen har därför i sin skrivelse av den 31 aug. 1919 ifrågasatt ett anslag på tilläggsstat för år 1920, varigenom riksförbunden skulle tillförsäkras fullt statsanslag utan nämnda begränsning. Ett sådant anslag har dock vederbörande departementschef ej ansett sig kunna föreslå.

Den minskning i de beräknade statsbidragen, som blir en följd av anslagets knapphet, kommer att gå ut över landets studiecirklar och den av dem bedriva biblioteksverksamheten. Ty det är knappast troligt, att de olika riksförbunden kunna av egna medel göra sådana tillskott, att studiecirkelarna få vad de räknat på. Vad t. ex. Arbetarnas Bildningsförbund beträffar är det bekant, att de anslag, detta förbund av egna tillgångar lämnar till sina cirklar, ej längre kunna erhållas under innevarande arbetsår. Säkertligen kan man ej heller vänta, att de andra riksförbunden äro så situerade, att de kunna åt sina cirklar fylla ut det nedprutade statsbidraget.

Inverkan på studiecirkelarnas biblioteksverksamhet av denna nedprutning blir allt annat än gynnsam. Cirkelarna, som ofta gjort stora ansträngningar och uppoffringar för åstadkommande av medel för bokinköp i avsikt att erhålla ett däremot svarande statsbidrag, få nu detta reducerat med omkring 20 %. Detta kommer att verka nedslående på dem, som

nedlagt ett hängivet arbete för cirkelverksamheten och försvårar ytterligare det på många håll förut nog så svåra arbetet att hålla befintliga cirklar i gång och att starta nya.

Allt det frivilliga arbete, som på detta område utföres, bör av statsmakterna ej belönas på detta sätt. Få av de anslag riksdagen årligen beviljar för folkundervisning och folkbildning ge, med hänsyn till beloppets storlek, så stor valuta som just anslaget till studiecirkelarnas biblioteksverksamhet. Ingenting går bort till omkostnader, hela summan omsättes i böcker.

Med hänsyn till att det här gäller en så blygsam summa som c:a 11,200 kronor kunna vi ej finna annat än att det vore statsmakterna ovärdigt att ej låta hela den ansökta summan utgå. Hittills har maximibeloppet, 45,000 kronor, räckt till. För år 1918 uppgick anslagssumman till c:a 43,000 kronor. Och då vi förmoda, att riksdagen bifaller departementschefens förslag om upphävande från och med år 1920 av maximigränsen för detta anslag, förefaller det oss orimligt att tänka, att vårt lands studiecirklar skulle för år 1919 se sina anslagskrav nedprutade.

På grund härav få vi anhålla,

att riksdagen måtte för beredande av fyllnadsanslag för år 1919 åt riksförbunden för biblioteksverksamhet å tilläggsstat för år 1920 anslå ett belopp av högst 11,200 kronor.

Stockholm den 16 januari 1920.

Sten Berglund.

K. J. Karlsson.

H. Hansson.